درس سوم- توحید و سبک زندگی

بر آستان جانان گر سر توان نهادن گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد

مفاهیم: سر نهادن بر آستان جانان یعنی قبول بندگی و عبودیت خداوند و اشاره به توحید عملی / گلبانگ سربلندی معلول سر توان نهادن است / توحید عملی موجب سربلندی است / ارتباط با آیه (ان الله ربی و ربکم...) / ارتباط با ثمرات اخلاص پاداش وصف ناشدنی.

خوب است بدانیم که هر سبکی از زندگی، ریشه در اندیشه‌های خاصی داشته و از جهان‌بینی ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. شناخت آن ریشه‌ها کمک فراوانی به تصمیم‌گیری درست ما خواهد کرد.

زندگی توحیدی نیز شیوه‌ای از زندگی است که ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد و در درسهای گذشته تا حدودی با این جهان‌بینی آشنا شدیم.

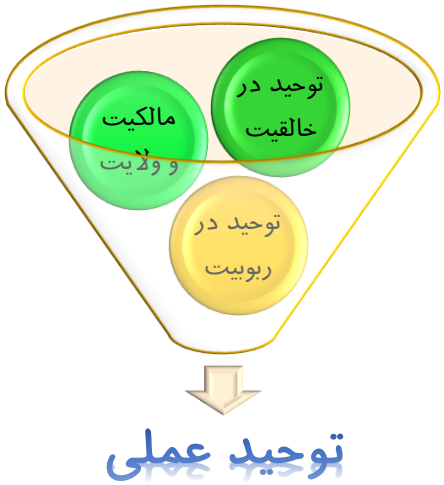
یادآوری

در پایه دهم، این اصل کلی را آموختیم که افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست؛ مثلاً اگر کسی پذیرفت و ایمان پیدا کرد که سعادت بشر در کسب ثروت است و انسان فقط با لذات مادی خوشبخت می‌شود، به طور طبیعی، زندگی خود را صرف رسیدن به همین هدف می‌کند. یا اگر کسی چنین اندیشید و واقعاً معتقد شد که دانش و آگاهی، بزرگ ترین کمال انسان است و هیچ امر دیگری با آن قابل مقایسه نیست، عمر خود را به کسب علم خواهد گذراند و در همین راه تلاش خواهد کرد.

پس هر فردی متناسب با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد.

بازتاب توحید در زندگی

با توجه به اصل فوق می‌توانیم بگوییم **انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است**، رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار خواهد داد. چنین انسانی **در مسیر توحید عملی** حرکت می‌کند.(توحید در خالقیت، مالکیت، ولایت و ربوبیت عامل توحید عملی)

جعفر بن ابیطالب در حضور نجاشی از تاثیر پذیرش اسلام اینگونه سخن می‌گوید: «ما قبلاً قومی جاهل بودیم، بت می-پرستیدیم، مردار می‌خوردیم، مرتکب زشتی ها می‌شدیم، پیوند خویشاوندی را قطع می‌کردیم، بی‌پناه را پناه نمی‌دادیم و قوی، ضعیف را می‌بلعید. این چنین بودیم تا اینکه خداوند از میان ما پیامبری مبعوث فرمود که خانواده‌اش را می‌شناسیم و به صداقت و امانت‌داری و عفتش ایمان داریم.

پیامبر، ما را به خدا فراخواند که او را یگانه بدانیم، عبادت کنیم و آنچه را که خود و پدرانمان می‌پرستیدیم کنار بگذاریم، چیزی را شریک او قرار ندهیم، او ما را به عدل، احسان، راستی، درستی، امانت داری و نیکی نسبت به خویشان و همسایگان دعوت کرد و از خوردن مال یتیم و ارتکاب فحشا و منکر و دروغ نهی کرد و دستور داد نماز را به پا داریم، زکات بپردازیم و ماه رمضان را روزه بگیریم، ما نیز او را تصدیق کرده و به او ایمان آوردیم و از او پیروی کردیم.»

نکات مهم: اثرات پذیرش توحید در جامعه جاهلی و بازتاب توحید عملی در زندگی.

البته، از آنجا که ایمان همه افراد یکسان نیست و دارای شدت و ضعف است، میزان تأثیرگذاری این اعتقاد بستگی به درجه ایمان افراد به توحید و یکتا پرستی دارد. هرچه ایمان قوی‌تر باشد تأثیر عملی آن در زندگی بیشتر و هرچه ضعیف‌تر باشد تأثیر آن کمتر خواهد بود. با این معیار، هرکس می تواند درجه ایمان خود و تأثیر آن را در زندگی خویش بررسی کند.

تدبر در قرآن

«اِنَّ اللّهَ رَبّی وَ رَبُّکُم فَاعبُدوهُ هذا صِراطٌ مُستَقیمٌ »

(همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بندگی کنید که این راه راست است.) (آل عمران۵۱)

مفاهیم: عبارت «ان الله ربی و ربکم»(علت) بیانگر توحید در ربوبیت/ «فاعبدوه»(معلول) بیانگر توحید عملی/ فلسفه عبادت ربوبیت خداوند است/ راه مستقیم و سعادت بندگی خداوند است/ معتقد به ربوبیت، عبد و بنده خداوند است/ اعتقاد به «ربی و ربکم»(علت) دستیابی به صراط مستقیم و بندگی خداوند (معلول)/ ارتباط با شعر «گر سر توان نهادن.../ سر توان نهادن(فاعبدوه) توحید عملی/ گلبانگ سربلندی ثمره توحید عملی/ ارتباط با آیه « بگو همانا نماز و عبادت هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است» هر دو آیه اشاره به توحید عملی و ربوبیت دارند.